

OREL MOŘSKÝ

Největší dravec u nás

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Orel je kriticky ohroženým dravcem, dospělí jedinci mohou vážit až 7 kg a nemají v přírodě žádného predátora, největší hrozbu pro ně představuje člověk. Kromě mořských pobřeží orel žije též ve vnitrozemských oblastech především **v okolí velkých jezer, řek a rybníků.**

Orel mořský byl v Čechách stejně jako ve většině Evropy na konci 19. století vyhuben, k jeho opětovnému rozšíření ze severských zemí došlo v sedmdesátých letech 20. století, kdy začal být orel legislativou chráněn.

V České republice byla **úspěšně obnovena populace orla v 80. až 90. letech na Třeboňsku.** Počet hnízdících párů začal poté pomalu narůstat a orli mořští dnes obývají další oblasti České republiky. V současné době hnízdí na území ČR více než 100 párů.

Vzhledem ke své velikosti není orel mořský obratným lovcem a tak se nejraději živí zdechlinami ryb, vodních ptáků a jiné zvěře. Pokud loví, pak nejčastěji nemocné či zraněné jedince. Zastává tedy v přírodě důležitou sanitární funkci.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

- **Rušení při hníždění** (nejcitlivější jsou orli na přelomu února a března)
- Přímé pronásledování - kladení **otrávených návnad, zastřelení**
- **Úbytek vhodných hnízdišť**
- Výboj na **sloupu el. vedení**
nebo náraz do vodiče el. vedení
- **Kolize s větrnou elektrárnou**

JAK ORLŮM MOŘSKÝM POMOCI?

- **Nerušit orly** při hníždění (např. zajistit pozdržení lesnických prací)
- **Zachovat mohutné stromy** (starší 50 let a více) jako vhodná hnízdiště

Po konzultaci s odborníky lze:

- upravit či stabilizovat stávající hnízdo
- na vhodném místě instalovat **umělou hnízdni podložku**

V současné době je orel ohrožován zejména kladením otrávených návnad. Jeden z případů se odehrál v květnu 2024 na Toužimsku.

DOTACE NA PÉČI O LOKALITY s výskytem ORLA MOŘSKÉHO

- **Krajinotvorné programy MŽP (např. Program péče o krajinu)**
 - např. pořízení umělé hnízdní podložky
- **Operační program Životní prostředí (specifický cíl 1.3) nebo Národní program Životní prostředí**
 - např. revitalizace a renaturace vodních toků a niv

Pro bližší informace o vhodných dotačních programech právě pro Vás se obraťte na pracovníky příslušného regionálního pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, krajského úřadu nebo správy národního parku.

Podrobnější informace zde:

Hnízdo orlů bývá vysoko v korunách mohutných stromů.

dotace.aopk.gov.cz

karty druhů

Infolist s fotografiemi Jana Ševčíka, Pavly Tájkové, Jiřího Neuderta a Václava Hlaváče vydala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR díky projektu Jedna příroda (LIFE17 IPE/CZ/000005, LIFE-IP: N2K Revisited), podpořenému z finančního nástroje Evropské unie LIFE. Údaje a informace v něm uvedené vyjadřují názor či stanovisko pouze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Evropská komise není odpovědná za jakékoli použití informací, které tento infolist obsahuje.